

По-четверте, українські дієслова виявляють широкі можливості аспектуального вираження дії щодо її тривалості, результативності, фазовості тощо. Дієслівні сленгізми так само, як загальноживані дієслова, легко утворюють форми різних родів дії: початку дії (*застрімити, заскріпити, завайбувати*), інтенсивності й різноспрямованості дії (*розтригерити, розмутити, розчатитись, роздулитись, розстрімити, розкінішуватись*), інтенсивної результативності дії (*назумитись, настрімити, намутити, наскіпати, накрінжувати*), часової обмеженості дії (*потролити, покрінжувати, похайпувати, повангувати, порофлити, подвіжувати, подушиніти*) та ін. Різні аспектуальні відтінки дієслівного сленгу роблять його особливо ефективним засобом опису різних ситуацій у молодіжному середовищі.

По-п'яте, дієслова забезпечують модальне забарвлення речень. У молодіжному мовленні дієслівні сленгізми так само відіграють важливу роль у характеристиці повідомлюваного щодо його реальності / нереальності, бажаності / небажаності, доцільності, вірогідності, неприйнятності тощо, пор.: *Харе заливати!*; *Чухай ногу об дорогу! Не хо' їх доксити просто так; Та ти вже затригерив усіх! Скіки можна виюжуватися? Нічого собі ти рофлиш...* Деякі дієслівні форми слугують основою для емоційно містких іронічних висловлень, пор.: *Хай мене вкрадуть! Хай мене покрасять!* М. Баган, М. Навальна й А. Істоміна (2022) вважають, що такі висловлення сприяють емоційному психорегулюванню молодіжного спілкування, оскільки “розряджають усю ситуацію” (с.14).

Отже, вербоцентризм сучасного українського молодіжного сленгу зумовлений центральною роллю українського дієслова в семантико-синтаксичній структурі речення, легкістю творення новітніх емоційно- й оцінно маркованих сленгових дієслів, їхньою здатністю не лише виконувати номінативну функцію, а й забезпечувати аспектуальне й модальне забарвлення мовлення, сприяти психорегулюванню спілкування.

ЛІТЕРАТУРА

- Вихованець, І. Р. & Городенська, К. Г. (2004). Теоретична морфологія української мови. Унів. вид-во “Пульсари”.
- Баган М., Навальна М. & Істоміна А. (2022). Індивідуальні вербальні коди спонтанної емоційної психорегуляції сучасної української молоді. *Psycholinguistics*, 31(2), 6–32.

ЗБЕРЕЖЕННЯ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ САМОБУТНОСТІ ЧЕРЕЗ ОСОБОВІ ІМЕНА В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ

Чорноус О. В.

Донецький державний університет внутрішніх справ

Збереження етнокультурної самобутності через особові імена в умовах збройної агресії є важливим аспектом підтримання національної ідентичності та духовної стійкості народу. Особові імена як носії

культурних кодів відбивають історичну пам'ять, традиції та мовну спадщину. Тож у часи війни, коли агресор намагається не лише окупувати землі, а й нав'язати іншу ідеологію, демонструючи при цьому цілковиту неповагу до чужого культурного простору (Поліщук & Грач, 2023, с. 43), збереження традиційних імен стає актом спротиву та утвердження власної ідентичності.

У таких умовах імена можуть слугувати ефективним засобом ідентифікації. У сучасному світі особові імена часто доповнюються універсальними ідентифікаторами на кшталт паспортних даних, однак їхнє важливе значення як первинного маркера лишається, особливо якщо йдеться про необхідність чітко сигналізувати оточенню свою належність до певної культури. Водночас, на думку української дослідниці С. Арефнії, стресовий стан через війну може розмивати ідентичність, що особливо посилюється стосовно біженців, частина яких, опиняючись у чужомовному середовищі, чує своє ім'я в іншій, не звичній для них інтерпретації, що може викликати негативні емоції та не підтримувати самоідентифікацію (Арефнія, 2022, с. 28, 32). Припускаємо, що це стосується ситуацій, коли люди внаслідок травматичних подій можуть втрачати чітке відчуття належності до своєї культури чи спільноти, адже звичні основи (наприклад, дім, оточення) руйнуються. І в цей самий момент їхній ключовий елемент самоідентифікації піддається різним спотворенням та трансформаціям, що виявляється для носія додатковим випробовуванням.

Водночас імена можуть бути символом єдності та непохитності. Наприклад, сьогодні спостерігається більш активне вживання традиційних українських форм особових імен, як-от Данило, що зафіксоване з-поміж найпопулярніших чоловічих наймень 2024 року за даними Міністерства юстиції України (Імена, 2025). Ця форма є діаметрально протилежною тим варіантам, які ще донедавна, за спостереженням ЗМІ, фіксувалися в сучасному антропоніміконі українців: Данііл, Даніїл, Даніл, Даніла, Данийл (Рибенко, 2024). Тож саме українські форми наймень на кшталт Данило, Кирило, Микита, Христина тощо підкреслюють належність носія до національної культури й допомагають зменшити частоту вживання зросійщених варіантів.

У сучасних умовах збройної агресії особові імена можуть бути особливо актуальними як символ зв'язку з героїчним сьогоднішнім. Так, цілком очікуваною була поява нових імен або варіацій, що відображають сучасні реалії, героїзм чи надію на перемогу, що також збагачує етнокультурний простір. З 2014 року й особливо після повномасштабного вторгнення 2022 року можна пригадати випадки, коли новонароджених називали на честь героїв чи символів боротьби, наприклад, використовували для іменування назви сучасної зброї. Однак такі випадки лишаються поодинокими виявами уподобань батьків на тлі більш уживаних традиційних онімів.

Отже, особові імена стають не лише частиною повсякденного життя, а й інструментом збереження самобутності та культурної непереможності в умовах збройної агресії.

ЛІТЕРАТУРА

- Полішук, Л., & Грач, М. (2023). Війна і спадщина: досвід збереження культурної ідентичності. *Фортифікації*, 19, 43–53.
<https://doi.org/10.23939/fortifications2023.19.043>
- Арефнія, С. (2022). Ім'я як важлива складова самоідентичності у контексті адаптації особистості під час війни. *Організаційна психологія. Економічна психологія*, 3(27), 26–36.
<https://doi.org/10.31108/2.2022.3.27.2>
- Імена 2024: Барбі, Мерсі, Султан – як іще називають новонароджених українців (2025, 17 січня). Міністерство юстиції України.
<https://minjust.gov.ua/news/ministry/imena-2024-barbi-merci-sultan-yak-ische-nazivayut-novonarodjenih-ukraintsiv>
- Рибенко, А. (2024, 12 липня). Даніїл – це в Росії: як правильно звучить ім'я українською. News.Telegraf.
<https://news.telegraf.com.ua/ukr/ukraina/2024-07-12/5862272-daniil-tse-v-rosii-yak-pravilno-zvuchit-imya-ukrainskoyu>

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПЕРЕКЛАДУ БІЗНЕС-ДИСКУРСУ: ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА СТРАТЕГІЇ АДАПТАЦІЇ ТУРЕЦЬКОГО БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА

Шебуняєв О. О.

Київський національний лінгвістичний університет

Бізнес-дискурс є ключовим складником сучасної комунікації, що відображає економічні, соціальні та культурні реалії. У контексті перекладу турецького бізнес-середовища ця сфера набуває особливого значення через унікальність лексичних особливостей і необхідність адаптації до цільових культур. Теоретичні основи перекладу бізнес-дискурсу базуються на розумінні його структури, жанрових характеристик і прагматичних завдань, що вимагають від перекладача не лише лінгвістичної компетентності, а й глибокого знання культурного контексту.

Бізнес-дискурс охоплює передусім широкий спектр текстів: від формальних контрактів до неформальних електронних листів. Як зазначають Bargiela-Chiappini і Nickerson (2007), він вирізняється структурованістю та орієнтацією на досягнення конкретних цілей, таких як укладення угод чи просування продуктів. У турецькому бізнес-середовищі ці тексти мають свої особливості. Наприклад, типове ділове листування часто включає ввічливі форми на кшталт *Sayın* (шановний) чи *lütfen* (будь ласка), що відображає повагу до ієрархії та традицій. Переклад таких елементів на англійську чи українську мови потребує не буквального відтворення, а адаптації задля збереження прагматичного ефекту. Скажімо, фраза *Lütfen görüşlerinizi paylaşın* може бути перекладена як *Please share your thoughts* англійською,